

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Організація і методика внутрішнього аудиту виробничого підприємства»

Студента 2 курсу, 4м групи,
спеціальності: «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації: «Фінансовий
аналіз та аудит»

*підпис
студента*

Паскаленко Юлія
Андріївна

Науковий керівник
д-р екон. наук,
доцент

*підпис
керівника*

Назарова Каріна
Олександрівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук,
доцент

підпис

Назарова Каріна
Олександрівна

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Спеціальність "Облік і оподаткування"
Спеціалізація "Фінансовий аналіз та аудит"

Затверджую

Зав. кафедри фінансового аналізу та аудиту
К.О. Назарова _____

« ____ » _____ 20 ____ р.

Завдання на випускний кваліфікаційний роботу (проект) студента Паскаленко Юлія Андріївна

1. Тема випускного кваліфікаційного проекту (роботи): Організація і методика внутрішнього аудиту виробничого підприємства (на матеріалах ТОВ "Зернопереробний комплекс", м. Бровари).

Затверджена наказом ректора від 18.01.2019 р. № 140.

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи): 01.11.2019 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту):

Метою роботи є удосконалення організаційного та методичного забезпечення внутрішнього аудиту виробничого підприємства.

Об'єктом дослідження є процес внутрішнього аудиту ТОВ "Зернопереробний комплекс", м. Бровари.

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні підходи до внутрішнього аудиту виробничого підприємства.

4. Перелік графічного матеріалу (з точним визначенням обов'язкових креслень): діаграми та графіки динаміки основних показників ТОВ "Зернопереробний комплекс", м. Бровари, з 2014 по 2018 роки; організаційно-інформаційна модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства; графік документообігу документів, в яких формується інформація, що використовується в процесі внутрішнього аудиту; модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства; обґрунтування професійного судження аудитора за результатами; схеми, в яких наведена динаміка основних показників аналізу та аудиту внутрішнього аудиту ТОВ "Зернопереробний комплекс", м. Бровари.

5. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

6. Зміст випускового кваліфікаційного проекту (роботи)- перелік питань по розділах, що належить розробити:

Вступ (актуальність, сутність та стан проблеми, актуальність теми, обґрунтувати необхідність її дослідження, мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, зазначити науковців та практиків, які здійснили внесок у дослідження обраного напрямку).

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

- 1.1. Внутрішній аудит в умовах економіки з відкритим доступом.
 - 1.2. Місце внутрішнього аудиту в системі ефективного управління суб'єктом господарювання.
 - 1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань внутрішнього аудиту виробничого підприємства.
- Висновки до розділу 1.

Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ "Зернопереробний комплекс", м. Бровари.
 - 2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази внутрішнього аудиту виробничого підприємства.
 - 2.3. Організаційно - інформаційна модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства.
- Висновки до розділу 2.

Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА.

- 3.1. Стан та напрями удосконалення організації внутрішнього аудиту виробничого підприємства.
- 3.2. Стан та напрями удосконалення методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства.
- 3.3. Узагальнення та реалізація результатів внутрішнього аудиту виробничого підприємства.

Висновки до розділу 3.

Висновки та пропозиції.

Список використаних джерел.

Додатки.

7. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів дипломної магістерської роботи	Термін виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Розробка плану дипломної магістерської роботи	19.01.19 р.	19.01.19 р.
2	Збір, обробка та систематизація спеціальної літератури	01.03.19 р.	01.03.19 р.
3	Подання наукової статті на кафедру	01.06.19 р.	01.06.19 р.
4	Написання 1 розділу дипломної магістерської роботи	24.06.19 р.	24.06.19 р.
5	Написання 2 розділу дипломної магістерської роботи	02.09.19 р.	02.09.19 р.
6	Написання 3 розділу дипломної магістерської роботи	08.10.19 р.	08.10.19 р.
7	Написання вступу та висновків по дипломній магістерській роботі	14.10.19 р.	14.10.19 р.
8	Доопрацювання дипломної магістерської роботи згідно до зауважень наукового керівника	28.10.19 р.	28.10.19 р.
9	Представлення роботи на кафедру	01.11.19 р.	01.11.19 р.
10	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів	11.11.18 р.	11.11.19 р.
11	Попередній захист дипломної магістерської роботи	20.11.19 р.	12.11.19 р.

8. Дата видачі завдання

21 січня 2019 р.

Керівник роботи (проекту) _____

К. О. Назарова

Керівник магістерської програми _____

К.О. Назарова

Завдання прийняв до виконання студент магістеріуму _____

Ю.А. Паскаленко

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Внутрішній аудит в умовах економіки з відкритим доступом	10
1.2. Місце внутрішнього аудиту в системі ефективного управління суб'єктом господарювання.....	12
1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань внутрішнього аудиту виробничого підприємства.....	16
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА	20
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Зернопереробний комплекс», м. Бровари.....	20
2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази внутрішнього аудиту виробничого підприємства	23
2.3. Організаційно-інформаційна модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства.....	26
Висновки до розділу 2	30
РОЗДІЛ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА	31
3.1. Стан та напрями удосконалення організації внутрішнього аудиту виробничого підприємства.....	31
3.2. Стан та напрями удосконалення методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства.....	35
3.3. Узагальнення та реалізація результатів внутрішнього аудиту виробничого підприємства.....	37
Висновки до розділу 3	43
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	53

ВСТУП

При здійсненні виробничої діяльності в умовах ринкової економіки одним із ключових завдань є організація внутрішнього аудиту як засобу інформаційної підтримки управлінських рішень.

Внутрішній аудит як функція управління дає змогу вчасно виявити й усунути ті умови та чинники, які не сприяють ефективному веденню виробництва і досягненню поставленої мети, скоригувати діяльність підприємства й окремих його складових, встановити, які саме служби і підрозділи підприємства, а також напрями його діяльності сприяють досягненню поставлених цілей і підвищенню результативності діяльності підприємства. Внутрішній аудит у сучасних умовах відіграє важливу роль у досягненні як стратегічних, так і оперативних цілей, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та ефективне управління підприємством. Внутрішній аудит сприяє підприємству в досягненні поставлених цілей за допомогою використання послідовного та систематизованого підходу до оцінки та підвищення ефективності процесів контролю, управління ризиками, а також корпоративного управління.

Питанням організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства розглядалися як вітчизняними так і зарубіжними науковцями: Акімова Н.С. [1], Барановська В.Г. [3], Білуха М.Т. [6], Бордюк А.В. [7], Бутинець Ф.Ф. [8], Кулаковська Л.П., Піча Ю.В., Пантелєєв В.П. [32], Петрик О.А. [33], Савченко В.Л., Пшенична А.Ж. [38], Рудницький В.С. [39], тощо. Враховуючи надбання науковців, все-таки наявні певні невирішені питання в частині організації та методики внутрішнього аудиту які потребують подальшого вивчення.

Об'єкт дослідження – процес організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства.

Предметом кваліфікаційної роботи є організація та методика внутрішнього аудиту виробничого підприємства ТОВ «Зернопереробний комплекс».

Мета роботи полягає в організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства ТОВ «Зернопереробний комплекс» та наданні практичних рекомендацій відносно використання та удосконалення внутрішнього аудиту на виробничому підприємстві.

Для досягнення мети, поставлено наступні завдання:

- дослідити стан внутрішнього аудиту в умовах економіки з відкритим доступом;
- розглянути місце внутрішнього аудиту в системі ефективного управління суб'єктом господарювання;
- оцінити внутрішній аудит на основі чинного законодавства та наукових розробок;
- охарактеризувати організаційно-інформаційну діяльність ТОВ «Зернопереробний комплекс»;
- оцінити систему бухгалтерського обліку як інформаційну базу внутрішнього аудиту виробничого підприємства;
- розробити організаційно-інформаційну модель внутрішнього аудиту ТОВ «Зернопереробний комплекс»;
- розробити напрями вдосконалення організації внутрішнього аудиту виробничого підприємства;
- розробити напрями вдосконалення методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства;
- узагальнити результати внутрішнього аудиту ТОВ «Зернопереробний комплекс».

Структура роботи складає три розділи. У першому відображаються теоретичні основи внутрішнього аудиту виробничого підприємства. У другому розділі – інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту виробничого підприємства. Третій розділ – це стан та напрями удосконалення організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства. Також в роботу включено висновки та пропозиції.

У ході дослідження використано загальнонаукові методи пізнання:

- органолептичні – інвентаризація, спостереження, обстеження, експертиза, фактичне вивчення операцій та процесів;
- документальні – інформаційне моделювання, документальна перевірка, нормативно-правова перевірка;
- узагальнення і реалізації результатів внутрішнього аудиту – вивчення по суті, оцінка, документування результатів, прийняття рішень за результатами і контроль прийнятих рішень.

Спостереження дозволяє чітко визначити спосіб виконання певних операцій і процедур безпосередньо під наглядом аудитора. Під час обстеження вивчаються окремі аспекти функціонування підприємства.

Документальні методи засновані на всебічному вивченні документів – перевірці їх за формою і змістом, логікою відтворення інформації, якістю її подання, відповідністю чинним нормативним актам тощо.

Група спеціальних методів узагальнення і реалізації результатів внутрішнього аудиту відображає його специфіку як виду фінансового контролю.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в проведенні заходів щодо покращення організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства.

Практична значущість випускної кваліфікаційної роботи полягає в розробці та впровадженні рекомендацій щодо організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства. Завдяки цьому ТОВ «Зернопереробний комплекс» зможе покращити економічну діяльність та фінансовий стан підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Внутрішній аудит в умовах економіки з відкритим доступом

В умовах глобалізації економіки невід'ємною функцією управління, яке вимагає підвищення прозорості бізнес-процесів, інформативності, своєчасності даних про діяльність структурних підприємств та результатів їх діяльності, резервів, що мають бути задіяні, стає внутрішній аудит, як гарант забезпечення абсолютно достовірної, корисної та неупередженої інформації [30].

Потреба у створенні внутрішнього аудиту в Україні виникає на великих підприємствах з різними видами діяльності, зі складною розгалуженою структурою і великою кількістю територіально віддалених філій, дочірніх підприємств. Робота фахівців внутрішнього аудиту в цьому напрямі полягає, насамперед, в уніфікації і стандартизації облікових процесів для правильного формування зведеної чи консолідованої зовнішньої і, перш за все, внутрішньої звітності [11]. Внутрішній аудит представляє собою вид незалежної діяльності, який проводиться на окремому підприємстві з метою встановлення фактичного стану справ суб'єкта господарювання і пошуку ефективних рішень існуючих проблем.

Зазначимо, що внутрішній аудит, ні в якому разі, не слід сприймати як альтернативу зовнішньому, оскільки він має суттєві відмінні риси (див. табл. 1.1.).

Таблиця 1.1.

Відмінні риси внутрішнього аудиту від зовнішнього

Риси	Внутрішній аудит	Зовнішній аудит
Об'єкт аудиту	Визначається керівництвом	Фінансово-бухгалтерська звітність
Мета аудиту	Підвищення ефективності діяльності компанії	Визначається керівництвом

Продовження таблиці 1.1.

Користувачі (замовники)	Власники, менеджмент всіх рівнів	Зовнішні: потенційні інвестори, кредитори тощо. Внутрішні: власники
Специфіка	Дає оцінку економічної обґрунтованості управлінських рішень з метою запобігання розвитку подій, які перешкоджають ефективний розвиток підприємства	Фокусується на операціях та подіях, які можуть матеріально вплинути на фінансову звітність компанії
Звітність	Звітність перед керівництвом	Звітність перед замовником
Характер діяльності	Виконавча діяльність	Підприємницька діяльність
Організація служби	Окрема служба внутрішнього аудиту або в складі іншого структурного підрозділу	Аудиторська фірма або аудитор, зареєстрований як фізична особа (підприємець)
Організація роботи аудитора	Виконання конкретних завдань керівництва	Визначається керівництвом аудиторської фірми або аудитором самостійно
Суб'єкти аудиту	Штатні працівники підприємства	Незалежні аудитори
Регламентация аудиту	Регламентується керівництвом підприємства	Регламентується ЗУ «Про аудиторську діяльність», міжнародними стандартами аудиту

Якщо порівняти внутрішній і зовнішній аудит, то виявиться, що відрізняються вони не лише суб'єктами. Так, зовнішній аудит є незалежним, в той час як внутрішній - підконтрольний власнику підприємства. А тому і користувачі інформації будуть різними [32]. Якщо власників підприємства та управлінців влаштовує інформація, надана службою внутрішнього аудиту, то зовнішні користувачі (інвестори, кредитори, державні органи тощо) мають довіру до звітності підприємства, засвідченої висновком зовнішнього, тобто незалежного

аудитора [28]. Таким чином, ефективний внутрішній аудит може знизити витрати компанії на зовнішній, але не може скасувати необхідність зовнішнього аудиту для компанії.

Внутрішньому аудиту притаманна висока гнучкість, здатність до виправлення помилок і вдосконалення фінансово-господарської діяльності підприємства. Саме завдяки цим властивостям внутрішній аудит має значний потенціал для подальшого розвитку. Однак в Україні сьогодні лише невелика кількість керівників розуміє необхідність та корисність запровадження на своїх підприємствах системи внутрішнього аудиту [19]. Причини такого становлення полягають в тому, що внутрішній аудит є відносно новим видом діяльності, а тому поки що бракує кваліфікованих аудиторів; до підприємств застосовуються фінансові санкції через відсутність системи внутрішнього аудиту; утримання у штаті фахівців-аудиторів із високим рівнем заробітної плати збільшує витрати підприємства.

1.2. Місце внутрішнього аудиту в системі ефективного управління суб'єктом господарювання

Внутрішній аудит являє собою вид незалежної діяльності, який проводиться на окремому підприємстві для встановлення фактичного стану справ суб'єкта господарювання і пошуку ефективних рішень наявних проблем [49].

Органи управління підприємством користуються послугами внутрішніх аудиторів як додатковим ресурсом, що дасть їм змогу здійснювати функції управління виробничим підприємством. Виходячи із цього, можна визначити основні завдання внутрішнього аудиту в сучасних умовах [18]:

1. оцінка відповідності наявним правилам і процедурам;
2. оцінка ефективності елементів системи внутрішнього контролю;
3. сприяння керівництву підприємства в удосконаленні бізнес-процесів;

4. допомога менеджменту в реалізації прийнятної стратегії бізнесу.

Для суттєвого поліпшення аудиторських послуг відповідні працівники мають проявляти максимальну ініціативу та зацікавленість процесом через висловлення пропозицій щодо вибору об'єктів перевірок, методів та строків проведення аудиту, як планового, так і позапланового. Працівники аудиторської служби на підприємстві, за якими закріплена певна ділянка аналітичної роботи, краще орієнтуються у своїй визначеній частині роботи, ніж керівництво фірми, тому основою якості внутрішньофірмових аудиторських послуг виступає затверджене в правовому порядку право рядових працівників брати участь у плануванні аудиторської діяльності.

Чіткі вимоги щодо вітчизняних внутрішніх аудиторів відсутні. Дослідження ринку праці внутрішніх аудиторів показало, що більшість роботодавців, шукаючи фахівця з цього питання вимагають, щоб він володів сертифікатом типу А для підприємств, та типу Б для банків та інших фінансових установ. Тому, зважаючи на це, необхідною є система сертифікації діяльності внутрішнього аудиту.

Незважаючи на те, що на українських підприємствах функціонують інші контрольні структури (ревізійні комісії) організація внутрішнього аудиту є одним з найбільш надійних способів контролю за станом обліку й ефективністю функціонування системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві, та може впливати на прийняття рішень про подальшу діяльність установи, її розвиток, виправлення помилок та усунення проблем обліку чи виробничої діяльності. Систему ефективного управління установою включає дві підсистеми: керуючу та керовану (рис. 1.1.).

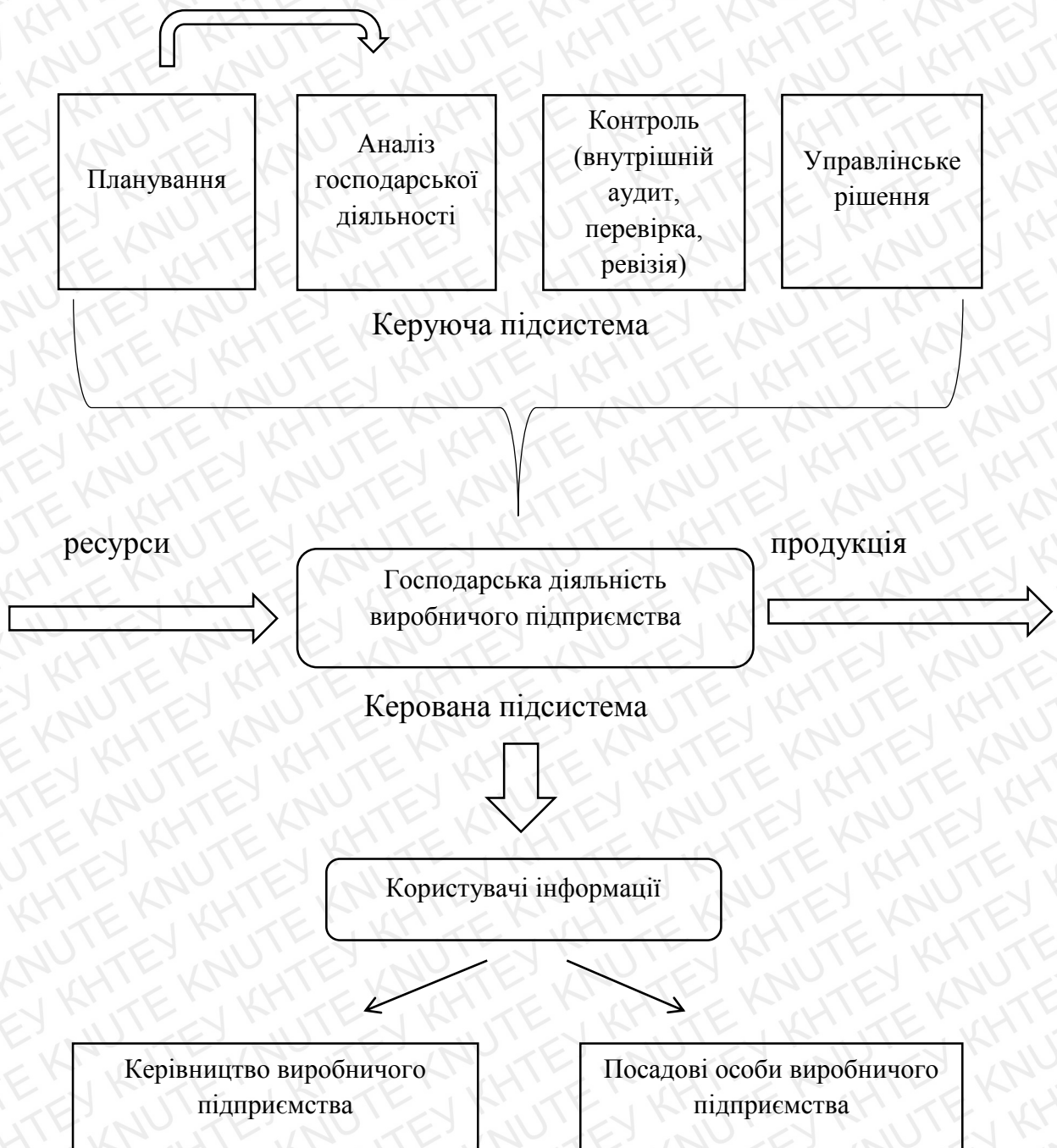

Рис. 1.1. Система управління виробничим підприємством

При створенні служби внутрішнього аудиту на підприємстві необхідно розробити Положення про внутрішній аудит, в якому зазначати методичні, документальні та організаційні вимоги до проведення аудиту. При наявності необхідних методичних розробок, нормативно-правової бази, внутрішніх нормативів аудиту та типових форм документів з аудиту організація служби внутрішнього аудиту на підприємстві дасть змогу: забезпечити ефективне функціонування, стабільність і відповідний визначеним цілям розвиток підприємства в умовах ринкової конкуренції; зберігати і продуктивно

використовувати ресурси та потенціал підприємства; своєчасно виявляти і мінімізувати комерційні, фінансові та інші ризики в управлінні підприємством; сформувати адекватну сучасним умовам господарювання, які постійно змінюються, систему інформаційного забезпечення всіх рівнів управління, що дасть змогу миттєво реагувати на зміни внутрішнього й зовнішнього середовища та своєчасно адаптувати функціонування підприємства до цих змін.

Основними напрямками розвитку аудиторської діяльності в Україні можуть стати:

1. Розробка механізму практичного застосування МСА в Україні, створення до них коментарів у повному обсязі.
2. Внесення необхідних змін і доповнень до Закону України «Про аудиторську діяльність» з метою приведення його у відповідність до інших законодавчих актів України, які прямо чи опосередковано впливають на регулювання аудиторської діяльності та розширення переліку підприємств, для яких щорічна аудиторська перевірка обов'язкова, а це, у свою чергу, збільшить ринок аудиторських послуг, а також введення додаткових положень, які б більш чітко унормували взаємовідносини аудитора та клієнта.
3. Використовуючи узагальнений практичний досвід роботи міжнародних і вітчизняних аудиторських фірм, розробка типових методик аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств у розрізі галузей їх діяльності (банківська, торговельна, страхова, хімічна, металургійна, харчова, легка промисловості).
4. Поглиблення співпраці професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів.
5. Розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги на основі вивчення міжнародного досвіду з цього питання та ін.

1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань внутрішнього аудиту виробничого підприємства

Так як економіка України виходить на якісно новий рівень, причиною чого є розширення підприємств та запровадження на них внутрішнього аудиту, з'являється необхідність у регулюванні внутрішнього аудиту та розробці власної нормативно-правової бази з питань регулювання внутрішнього аудиту, яка буде включати національні особливості ведення бізнесу та нормативно-правової бази. На сьогодні здійснення внутрішнього аудиту в Україні не носить обов'язкового характеру, проте на вітчизняних підприємствах, де він все-таки проводиться, внутрішній аудит не має ніякої юридичної сили. Рішення про впровадження внутрішнього аудиту приймається лише його власниками, спираючись тільки на власні інтереси. Однак законодавство нашої держави все ж таки більше спрямоване на регулювання зовнішнього аудиту. Певних стандартів, що регулюють внутрішній аудит, немає (крім нормативних документів Національного банку України з регламентації внутрішнього аудиту в комерційних банках України). Як наслідок, можемо спостерігати зменшення розповсюдження передового досвіду у цій сфері діяльності на підприємствах.

У 2003 р. Аудиторська палата прийняла рішення про затвердження Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів як Національних стандартів аудиту, що набрали чинності та стали використовуватися на підприємствах із 2004 р. Внутрішній аудит здійснюють аудитори, котрі працюють безпосередньо на підприємстві [2, с. 16]. На середніх та великих підприємствах може створюватись служба внутрішнього аудиту.

Служба внутрішнього аудиту на підприємстві у будь-якому разі має складатися з висококваліфікованих спеціалістів, що можуть виконувати поставленні підприємством обов'язки та завдання, а саме:

1. перевірку систем внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку, а також їх моніторинг й удосконалення;

2. перевірку оперативної та бухгалтерської інформації, враховуючи при цьому експертизу способів та засобів, що можуть використовуватися для оцінки, ідентифікації, спеціального вивчення окремих статей звітності, враховуючи детальні перевірки операцій та залишків по бухгалтерських рахунках;
3. моніторинг дотримання законів, нормативних актів, інструкцій, вимог облікової політики, а також указівок та рішень керівників чи власників.
4. перевірку діяльності різних ланок управління;
5. роботу зі спеціальними проектами й контроль окремих внутрішніх елементних структур;
6. перевірку стану, наявності та забезпечення збереження майна економічного суб'єкта;
7. оцінку програмного забезпечення, що використовується економічним суб'єктом на підприємстві;
8. розслідування окремих випадків (наприклад, підозра у зловживанні службовим становищем);
9. розроблення та подання на розгляд пропозицій щодо усунення недоліків та підвищення ефективності управління [2, с. 214].

В даний час внутрішній аудит істотно відрізняється не тільки від зовнішнього аудиту, а й від практики внутрішнього аудиту в розвинених зарубіжних країнах. В якості головних відмінностей міжнародної та вітчизняної практики слід зазначити:

- 1) незалежність внутрішнього аудитора є досить умовною, оскільки визначається його підлеглистю в організації – безпосередньо директору компанії або його заступнику;
- 2) у вітчизняній практиці відсутня програма сертифікації діяльності внутрішніх аудиторів. Як наслідок, немає єдиних вимог до професійного та освітнього рівня внутрішніх аудиторів.

Отже, сьогодні в Україні найпоширенішим документом, в якому піднімаються питання внутрішнього аудиту, є Міжнародні стандарти аудиту, хоча і вони не дають відповідей щодо проблемних питань внутрішнього аудиту. В

даному документі розглядається лише питання використання роботи внутрішнього аудитора при проведенні зовнішнього аудиту, а також надається визначення внутрішнього аудиту, проте аудитори не зобов'язані використовувати результатам внутрішнього аудиту, а у випадку залучення документів внутрішнього аудиту до перевірки мають право пере перевіряти деякі моменти. Одним із факторів недовіри зовнішніх аудиторів до внутрішнього аудиту є відсутність нормативно-правового регулювання внутрішнього аудиту. Окрім того, Інститутом внутрішніх аудиторів розроблено Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту, які представляють собою набір критеріїв, якими слід керуватись внутрішнім аудиторам при виконанні своїх обов'язків. Дані стандарти спрямовані на регулювання внутрішньо аудиторської практики. Тому їх також необхідно врахувати при формуванні правової основи внутрішнього аудиту.

Висновки до розділу 1

Внутрішній аудит в сучасних умовах відіграє важливу роль в досягненні як стратегічних так і оперативних цілей, які спрямовані на підвищення конкурентоспроможності та ефективне управління підприємством.

Але в Україні цей вид контролю поки що не набув достатнього розвитку і поширеного застосування в практиці на підприємствах, тому що багато з них, на жаль, недостатньо проінформовані в необхідності та важливості внутрішнього аудиту.

Однак, незважаючи на зазначені вище відмінності, а також те, що цілі внутрішнього аудиту відрізняються від цілей зовнішнього аудиту, засоби досягнення цих цілей аналогічні, а окремі напрями діяльності служби внутрішнього аудиту можуть виявитися корисними при визначенні характеру, часових рамок та обсягу процедур зовнішнього аудиту.

Проте, навіть не дивлячись на те, що сьогодні в Україні стрімко розвивається внутрішній аудит, до цих пір не розроблено нормативної бази щодо регулювання даного питання, хоча на сьогодні абсолютно нерегульованими залишаються питання методичного та організаційного забезпечення внутрішнього аудиту.

Таким чином, до основних напрямів вдосконалення системи внутрішнього аудиту на підприємстві слід віднести:

- розробку та впровадження нормативів внутрішнього аудиту;
- нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту в Україні;
- професійну підготовку фахівців з внутрішнього аудиту;
- методологічне визначення основних принципів внутрішнього аудиту;
- розробку основних завдань з питань автоматизації внутрішнього аудиту;
- розробку оптимальної методики з проблем професійної етики аудиторів;
- ефективне управління внутрішнім аудитом.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Зернопереробний комплекс», м. Бровари

Товариство з обмеженою відповідальністю «Зернопереробний комплекс» було створено у відповідності з чинним законодавством України 23.09.2005 р. на підставі Установчого договору та Статуту Товариства (свідоцтво про державну реєстрацію № 194872, код ЄДРПОУ 33729113). Дане підприємство за своєю організаційно-правовою формою є товариством з обмеженою відповідальністю.

Місцезнаходження: 07400, Київська область, м. Бровари, вул. Красовського, 18а.

Очолює підприємство генеральний директор - Трав'яно Роман Анатолійович, який є засновником товариства.

Місце розташування підприємства було обрано таким, що відповідає вимогам для великого переробного підприємства – великі площі, відносно близька відстань до міста Києва, недорога оренда складських та офісних приміщень.

Товариство в установленому порядку може відкривати філіали, вступати в договірні відносини з іншими юридичними та фізичними особами, як на території України, так і за її межами.

Товариство з обмеженою відповідальністю створене на підставі Господарського кодексу, Податкового кодексу, Закону України «Про підприємництво» та інших нормативних актів України.

Вищим органом товариства є директор.

До компетенції директора товариства відноситься вирішення таких питань:

- визначення основних напрямків діяльності товариства, затвердження планів та звітів про їх виконання;

- внесення змін та доповнень до Статуту та Установчого договору, питання уступки частки, зміни учасників або прийняття нових;
- прийняття рішень про відкриття філій, представництв, дочірніх підприємств, вступ до асоціацій та інших господарських структур;
- прийняття рішень про припинення діяльності товариства, призначення ліквідаційної комісії та затвердження ліквідаційного балансу;
- порядок розподілу прибутку, визначення джерел покриття збитків;
- умови оплати праці посадових осіб товариства;
- інші питання передбачені чинним законодавством.

Метою діяльності товариства є задоволення потреб в його послугах (роботах, товарах) та одержанням прибутку в національній та іноземній валюті. Розрахунки між суб'єктами господарювання за надані послуги проводяться у безготівковій формі.

Джерела формування майна підприємства:

- грошові і матеріальні внески засновників підприємства;
- доходи, отриманих від реалізації продукції, послуг, а також від інших видів господарської діяльності;
- кредити банків і інших кредиторів;
- майно, придбане у інших суб'єктів господарювання, організацій і громадян;
- доходи від цінних паперів;
- капітальні вкладення і дотації з бюджету;
- благодійні внески, пожертвування організацій, підприємств і громадян;
- інші джерела.

Основним напрямом діяльності підприємства є виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості.

Порядок використання прибутку визначається самостійно товариством за підсумками діяльності за рік, квартал або місяць. Рішення про періодичність розподілу прибутків приймається на зборах засновників.

Товариство має круглу печатку та штампи зі своїм найменуванням, має поточні рахунки та може мати інші рахунки в банках, володіє відокремленим майном, набутим в незабороненому законодавством порядку.

Підприємство використовує у своїй діяльності офісні, виробничі (торгівельні, складські приміщення тощо) : ваги автомобільні, зерносковище, склад-ангар, млин, автомобілі, інше обладнання для виробництва продукції.

Виконавчим органом товариства є дирекція. Дирекція – це колегіальний орган, директор – одноособовий. Виконавчий орган товариства має право розглядати всі поточні питання, що виникають у процесі діяльності фірми, за виключенням тих питань, що відносяться виключно до компетенції зборів учасників. Вони можуть передати частину своїх повноважень виконавчому органу.

Згідно штатного розкладу, на підприємстві працюють наступні фахівці, які задіяні в технологічному процесі: апаратники борошномельного виробництва, машиністи шеретувальних установок, машиністи розмельного устаткування, укладники-пакувальники, вантажники тощо.

Підприємство має виробничу лабораторію, яка відповідає критеріям атестації і атестована на право проведення вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду.

Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства відображені у таблиці Додатку А.

Проаналізувавши дані таблиці Додатку А за 2014-2018 роки можна зробити висновок, що підприємство має позитивну тенденцію розвитку та нарощує обсяги реалізації. Наприклад, чистий дохід від реалізації продукції зріс на 19223,1 тис. грн або на 46,96% у 2018 році порівняно з попередніми роками. Собівартість реалізованої продукції у 2018 році зросла на 19882,4 тис. грн або на 54,49% порівняно з 2014 роком. Інші операційні витрати у 2018 році порівняно з 2014 роком зменшились на 714,6 тис. грн або на 28,50%. Чистий прибуток (збиток) у 2018 році зріс порівняно з попередніми роками на 63,2 тис. грн або на 4,47%.

2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази внутрішнього аудиту виробничого підприємства

Організація та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві є беззаперечною умовою його створення і функціонування, нормою, що передбачена на законодавчому рівні. Основним призначенням бухгалтерського обліку є безперервне виявлення, збирання, вимірювання, реєстрація, накопичення, узагальнення та зберігання інформації про діяльність підприємства та її надання зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття відповідних управлінських рішень. З вище зазначеного стає зрозумілим, що роль бухгалтерський обліку зводиться до виконання інформаційної функції в системі управління виробничим підприємством.

Стосовно невеликих підприємств, на яких активно працюють їх власники, то проста комп'ютеризована система обліку, функціонування якої забезпечує перш за все один чесний і компетентний бухгалтер, може виявитись достатньо придатною для вирішення поставлених перед нею завдань. Але великі підприємства потребують більш складних облікових систем, в рамках яких ретельно визначається відповідальність, а також письмово фіксуються усі використані процедури і бухгалтерський облік ведеться в середовищі комп'ютерних інформаційних систем (КІС).

Документи і облікові записи – це матеріальні носії, на яких фіксується і узагальнюється інформація про господарські операції. Бухгалтерськими документами письмово підтверджується право та факт здійснення господарської операції, що засвідчується підписами відповідальних осіб. Систематичне оформлення господарських операцій документами забезпечує достовірність облікових даних. Документація є складовою методу бухгалтерського обліку і засобом поточного управління і контролю за господарською діяльністю підприємства.

У ряді документів дається завдання на виконання певної господарської операції і відображається факт її здійснення, що дає можливість проконтролювати виконання завдання, встановити відхилення, окреслити шляхи усунення недоліків. Документація надзвичайно важлива в контролі за схоронністю активів. За допомогою документів встановлюється матеріальна відповідальність окремих осіб за прийняті цінності. Особи, одержуючи та відпускаючи цінності, розписуються в документах, і цим досягається підтвердження їх відповідальності. За допомогою документів ставиться під контроль вся робота підприємства з боку керівників, які, підписуючи документ, несуть повну відповідальність за доцільність і законність здійсненої господарської операції.

Отже, документи мають бути правильно, акуратно і достовірно оформлені, щоб забезпечити реальність даних, відображених в обліку. Оформлені належним чином документи мають юридичну доказову силу при вирішенні спорів. Документи мають забезпечити достатню упевненість у тому, що всі активи належним чином контролюються і усі господарські операції адекватно обліковуються.

Якісна система документування та обліку має будуватися за такими принципами. Документи і записи повинні: мати безперервну послідовну нумерацію, щоб полегшити виявлення відсутніх і пошук необхідних документів; складатися вчасно в момент здійснення операції чи відразу після цього, щоб уникнути ймовірності виникнення в них похибок (помилки); бути достатньо простими і доступними для розуміння; містити достовірні дані і мати обов'язкові для кожного документа реквізити; бути уніфікованими для багатоцільового призначення; мати продуману структуру для їх правильного оформлення. Цього можна досягти, включаючи певні контрольні моменти в форму документа. Наприклад, документ може містити вказівки про те, куди його відправляти, відмітку про санкціонування операції і спеціальні графи для цифрової інформації. За достовірність даних, що містяться в документах, а також за якісне їх складання несуть відповідальність посадові особи, які підписали цей документ.

Документ – це основне джерело відомостей для подальшої реєстрації господарських операцій на рахунках, які відкривають у певних облікових реєстрах, що використовуються для ведення бухгалтерського обліку. Облікові реєстри призначені для вторинної облікової реєстрації в них господарських операцій і різняться відповідно до форм ведення бухгалтерського обліку: журнальної та спрощеної.

Бухгалтери та аудитори несуть відповідальність за виявлення та стримування шахрайства. З цією метою вони повинні:

- оцінити системи обліку за слабкими сторонами
- проектувати та контролювати внутрішній контроль
- визначити ступінь організаційного ризику шахрайства
- інтерпретувати фінансові дані для незвичних тенденцій та
- слідкувати за показниками шахрайства.

Багато основних процесів як обліку, так і аудиту схожі. Обидва використовують необхідні процедури та методи ведення бухгалтерського обліку, обчислення та аналізу. Як бухгалтерський облік, так і аудит прагнуть забезпечити, щоб фінансова звітність та записи забезпечували справедливе відображення фактичного фінансового стану організації.

Тож обидві заходи взаємопов'язані та йдуть рука об руку, особливо в налаштуванні процесів в організації.

Контроль, розроблений та впроваджений бухгалтером, може бути перевірений аудитором. Аудитори можуть використовувати свій досвід та надати можливі пропозиції щодо вдосконалення процесів. Потім вони можуть бути реалізовані бухгалтером для кращого управління ризиками.

Однак аудит є спеціалізованою сферою в широкому світі бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік передбачає підготовку та ведення фінансової звітності компанії, починаючи з ведення бухгалтерського обліку. З іншого боку, аудит - це оцінка фінансової звітності, підготовленої за допомогою бухгалтерського

обліку. Аудит починається лише тоді, коли робота бухгалтера виконана. Після підготовки заяв аудитор починає перевіряти їх повноту та точність.

2.3. Організаційно-інформаційна модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства

Організаційно-інформаційна модель внутрішнього аудиту ТОВ «Зернопереробний комплекс» надає стислу характеристику його суб'єктів та об'єктів, мети і завдань, системи показників, інформаційної бази, методів і прийомів перетворення економічної інформації, узагальнення результатів аудиту.

Організаційно-інформаційна модель внутрішнього аудиту виробничого підприємства складається з шести взаємопов'язаних блоків.

До першого блоку відносяться мета та завдання внутрішнього аудиту на виробничому підприємстві.

Метою є збереження та збільшення вартості виробничого підприємства шляхом надання ризик-орієнтованих і об'єктивних аудиторських послуг, консультацій і професійної думки.

Завданням є захист інтересів власника виробничого підприємства щодо збереження власності, економічного та ефективного використання ресурсів. Отримання надійної та повної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Забезпечення дотримання всіма працівниками своїх посадових обов'язків відповідно до цілей організації. Дотримання відповідності політиці, планам, процедурам, законодавству.

За результатами проведених досліджень основними завданнями внутрішнього аудиту є:

1. Перевірка системи економічних регламентів та регуляторів: встановлення їх відповідності чинним нормативно-правовим актам і статуту.

2. Перевірка правильності складання та умов виконання господарських договорів.

3. Проведення експертизи бухгалтерських балансів і звітів, правильності організації, методології та техніки ведення бухгалтерського обліку.

4. Перевірка: наявності, стану, правильності оцінювання майна; ефективності використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів; дотримання чинного порядку встановлення та застосування цін, тарифів; розрахунково-платіжної дисципліни; своєчасності сплати до бюджету податків і платежів до позабюджетних фондів.

5. Експертиза достовірності обліку витрат на виробництво, повноти відображення доходів, точності визнання фінансових результатів, раціонального використання прибутку.

6. Надання консультацій засновникам, керівникам підрозділів, спеціалістам і працівникам апарату управління з економічних та юридичних питань.

7. Розроблення та надання обґрунтованих пропозицій щодо поліпшення організації системи контролю, бухгалтерського обліку і розрахункової дисципліни, підвищення ефективності програм розвитку, зміни структури виробництва та видів діяльності.

8. Організація підготовки до перевірки (експертизи) зовнішнього аудиту, податкової адміністрації й інших органів зовнішнього контролю.

До другого блоку відносяться об'єкти та суб'єкти внутрішнього аудиту.

Об'єктами внутрішнього аудиту є фінансова звітність підприємства, а також інша інформаційна база діяльності підприємства.

Суб'єктом внутрішнього аудиту може бути спеціальний підрозділ суб'єкта господарювання або окрема посада. В окремих випадках внутрішній аудит може здійснюватися зовнішніми фахівцями за договорами (аутсорсинг). Потреба у сертифікаті часто не є обов'язковою.

В третьому блоці наводиться система показників внутрішнього аудиту, за якими передбачено дослідити виробниче підприємство.

Система показників повинна дозволяти оцінити ступінь задоволеності замовників перевірок виконаною аудиторами роботою. Кожне підприємство самостійно визначає показники та критерії ефективності діяльності служби внутрішнього аудиту. Склад і цільові значення показників встановлює керівник служби внутрішнього аудиту за узгодженням з керівництвом.

Четвертий блок визначає інформаційну базу, за допомогою якої внутрішній аудитор досліджуватиме підприємство.

Інформаційною базою фінансового аналізу підприємства є фінансова звітність. Метою аналізу фінансових звітів – допомогти фінансовим аналітикам обґрунтувати свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових операціях підприємства, вжити відповідних заходів по виправленню становища, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів та ресурсів, скоригувати напрями майбутньої діяльності підприємства.

П'ятий блок – «Методичне забезпечення аудиту» - передбачає характеристику методів та прийомів обробки економічної інформації підприємства.

Характеризуючи виробниче підприємство найчастіше застосовують такі процедури як:

- вивчення засновницьких документів підприємства;
- дослідження фінансової, податкової та статистичної звітності;
- перевірка реєстрів бухгалтерського обліку;
- перевірка первинної документації;
- перевірка даних управлінського (внутрішньогосподарського) обліку;
- зустрічні перевірки документів і господарських операцій;
- встановлення адекватності даних синтетичного і аналітичного обліку;
- проведення інвентаризації майна та розрахунків;
- економічний та фінансовий аналіз;
- тестування, діагностика, надання консультацій тощо.

В ході внутрішнього аудиту виробничого підприємства ТОВ «Зернопереробний комплекс» було використано такі документальні прийоми:

зустрічна перевірка документів, взаємний контроль документів, хронологічний аналіз господарських операцій, нормативно-правова перевірка, тощо.

Шостий блок наводить прийоми узагальнення та реалізації результатів внутрішнього аудиту.

До підсумкових документів належать: аудиторський висновок, звіт про проведений аудит, акт перевірки та пропозиції щодо усунення зроблених зауважень, службова довідка, рекомендації, консультації, прогноз надаються керівництву (власнику). Зміст підсумкових документів визначається Міжнародними стандартами професійної практики внутрішнього аудиту, форма – внутрішніми нормативними документами суб'єкта господарювання.

Звіт про діяльність органу внутрішнього аудиту надається підрозділу (особі) за підпорядкуванням.

Заключний етап внутрішнього аудиту включає комплекс методичних прийомів групування і систематизації результатів контролю, які необхідні для прийняття управлінських рішень з метою усунення виявлених недоліків та порушень чинного законодавства.

За результатами внутрішнього аудиту приймаються:

- рішення з ліквідації негативних явищ, які виявлено внутрішнім аудитором;
- профілактичні заходи із забезпеченості збереження матеріальних ресурсів.

Для ліквідації помилок та недоліків керівництво видає:

- розпорядження, якщо у ході аудиту виявлено незначні недоліки та порушення у фінансово-господарській діяльності підприємства, які не пов'язані з корисливими цілями певних робітників та не були причинами матеріальних збитків;
- накази, якщо в процесі аудиту виявлено значні недоліки в роботі підприємства, його окремих робітників, а також серйозні порушення законодавства.

Внутрішній аудитор разом з керівництвом розробляє заходи з ліквідації та запобігання повторенню недоліків у подальшій діяльності підприємства. Профілактичні заходи з попередження виникнення правопорушень і недоліків аудитори викладають у окремому розділі звіту та подають його керівництву.

Внутрішній аудитор контролює виконання профілактичних заходів у наступній аудиторській перевірці, що забезпечує безперервність контролю.

Висновки до розділу 2

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновки, що основна особливість внутрішнього аудиту як незалежної діяльності на підприємстві полягає у тому, що вона організовується керівництвом для перевірки та оцінювання роботи окремих підрозділів, служб, об'єктів обліку тощо. Внутрішній аудит здійснюється постійно й тільки фахівцями-аудиторами за закріпленими об'єктами контролю.

Для сучасного підприємства важливе значення має не тільки кваліфікаційна робота окремого внутрішнього аудитора, а й усієї служби внутрішнього аудиту. Ефективна діяльність служби полягає у вчасному забезпеченні перевірок за функціонуванням підприємства, відповідною документацією з метою об'єктивного оцінювання та прийняття необхідних заходів з мінімізації різноманітних ризиків.

Таким чином, з метою розвитку системи внутрішнього аудиту й можливості його впровадження на будь-якому підприємстві подальшого дослідження потребують питання, що стосуються вдосконалення законодавчого регулювання аудиту в Україні; удосконалення методики та організації аудиторських перевірок тощо, які спрямовані на зміцнення конкурентних позицій, авторитету аудиту й удосконалення аудиторської діяльності в Україні.

РОЗДІЛ 3

СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Стан та напрями удосконалення організації внутрішнього аудиту виробничого підприємства

Ефективність здійснення внутрішнього аудиту залежить передусім від вдалої організації його процесу, який слід покласти на керівника підприємства та службу внутрішнього аудиту, при взаємодії яких можливе створення необхідного рівня забезпеченості внутрішніми нормативними документами та порядку організації внутрішнього аудиту, який приносить би максимальну користь підприємству.

Мають розроблятися структура звітності внутрішніх аудиторів за наслідками перевірок, що проводяться, яка відповідає потребам основних груп клієнтів (ради директорів, правління, вищого та оперативного керівництва, зовнішніх аудиторів), а також порядок і строки надання ними потрібної інформації. Внутрішні аудитори мають нагоду досконало перевіряти напрями і питання, що вимагають значних затрат часу і засобів, або є достатньо складними в бухгалтерському обліку. Так, господарські операції з надходження, наявності, руху товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, основних засобів, податкові розрахунки і розрахунки з державними фондами соціального страхування, аналіз платоспроможності і фінансового становища підприємства, фінансова звітність за окремі періоди року мають бути об'єктами перевірки службою внутрішнього аудиту.

Отже, якщо підприємство прийме рішення про створення власної служби внутрішнього аудиту то потрібно врахувати які будуть понесені витрати на створення такого структурного підрозділу і чи дане рішення буде доцільним.

Основним питанням організації внутрішнього аудиту на підприємстві будь-якої форми власності є, з одного боку, побудова раціональної структури апарату

його управління, а з іншого – застосування відповідного організаційного способу. Зазначені способи організації внутрішнього аудиту мають як свої переваги, так і недоліки (див. табл. 3.1.).

Таблиця 3.1.

**Порівняння позитивних та негативних наслідків способів організації
внутрішнього аудиту**

Способи організації внутрішнього аудиту	Негативні наслідки	Позитивні наслідки
Внутрішня служба аудиту	– обов’язкова залежність від вищого керівництва; – можлива наявність недостатнього досвіду та відсутність певних навичок і знань в певній галузі	– всі працівники даної служби знаходяться на конфіденційності; – працівники в обов’язковому порядку повинні мати знання з ведення бізнесу в певній галузі
Аутсорсинг	– висока вартість послуг; – проблеми, пов’язані з передачею масиву інформації для здійснення послуг; – можливе недотримання конфіденційної інформації, збільшення терміну прийняття управлінських рішень	– забезпечення безперебійності роботи; – можливість повної концентрації на основному виді діяльності компанії; – мінімізація власних ризиків, в результаті виконання завдань професіоналами; – суттєва економія на: фонді заробітної плати та її оподаткуванні, наданні та оплаті лікарняних і відпусток, облаштуванні робочого місця, підвищенні кваліфікації фахівців

Продовження таблиці 3.1.

Аутстафінг	– відсутність чіткої нормативної бази в Україні; – відсутність контролю в кадрових питаннях	– немає необхідності займатися підбором кваліфікованого персоналу для виконання певних робіт (тепер це завдання компанії аутстаффера); – можливість скоротити штат, не втрачаючи при цьому цінних фахівців; – економія на витратах з утримання кадрів (податкові та соціальні навантаження, оплата відпусток, лікарняних тощо);

Проаналізувавши основні моменти позитивних та негативних наслідків можна зазначити, що в процесі організації внутрішнього аудиту слід пам'ятати, що він повинен бути організований на такому рівні, щоб результат діяльності служби внутрішнього аудиту об'єктивно відображав діяльність підрозділу, який перевіряється, а також був доступний для розуміння всім користувачам такої інформації.

Для виконання даної умови внутрішнім аудиторам необхідно дотримуватись певних принципів при організації внутрішнього аудиту:

- 1) системність або позачерговість аудиту – по графіку або в міру необхідності;
- 2) одноманітність і об'єктивність – підходи та методики аудиту, рівень вимог до його результатів мають бути в принципі схожими для всіх підрозділів підприємства, що перевіряються;
- 3) відвертість – поточні та кінцеві результати перевірок не мають бути таємницею для сторони, що перевіряється;

4) незалежність – члени команди аудиторів або підрозділу, в якому вони працюють, не повинні залежати від корпоративних вирішень представників сторони, що перевіряється або знаходиться в конкурентних взаєминах;

5) документування – всі кроки, результати перевірок і відповідні висновки мають бути чітко задокументовані згідно вимогам законодавства та встановленому порядку на підприємстві;

6) запобігливість – по кожній з виявлених невідповідностей членами аудиторської команди має бути висловлена пропозиція щодо їх ефективного усунення та профілактики надалі.

Внутрішній аудит здійснюється на попередній стадії виконання комерційної, технологічної або фінансової угоди, у процесі її проходження і після завершення. Він дає експертну науково обґрунтовану оцінку господарським операціям і процесам.

Внутрішній аудит аналізує ситуацію ризику і застерігає від банкрутства, використовує ноу-хау для збільшення прибутку й ефективності нової технології, вживає заходів, що сприяють фінансовій діяльності підприємства.

Таким чином, доцільно на всіх виробничих підприємствах запровадити систему внутрішнього аудиту з тим, щоб за цю роботу відповідала конкретна особа чи спеціальний відділ. Асигнування на утримання такої аудиторської служби слід здійснювати за рахунок виявлених внутрішнім аудитом резервів підвищення ефективності роботи підприємства, зниження собівартості й збільшення прибутків. Особливостями внутрішнього аудитора буде чіткість і зрозумілість всіх стадій виробництва, правильність формування та реалізації виробничої політики та пристосування підприємства до вимог ринку з мінімальними витратами [5].

Отже, створення оптимальної структури внутрішнього аудиту на підприємстві не гарантує стрімкого збільшення ефективності діяльності підприємства, але поруч з цим в цілому зменшує помилки у веденні обліку та у роботі персоналу підприємства. Система внутрішнього аудиту слугує, свого роду, стимулом працювати чесно. Проте кожне підприємство може під себе вибрати

спосіб організації внутрішнього аудиту знаючи певні недоліки та переваги кожного з нами наведеного способу. Також із зазначених вимог щодо її організації та послідовності здійснення самого процесу перевірки є гарантією запобігання незаконним діям персоналу підприємства та зниження ризику прийняття недоцільних та неефективних управлінських рішень вищим керівництвом.

3.2. Стан та напрями удосконалення методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства

На сьогодні в Україні немає єдиної методики, щодо створення відділу внутрішнього аудиту на підприємстві та організації його роботи, тому дуже часто існування внутрішнього аудиту на підприємстві є неефективним. З метою підвищення якості та ефективності внутрішнього аудиту на підприємстві необхідна більш чітка регламентація його повноважень та посилення ролі процесів внутрішнього аудиту в практичному житті підприємства.

Спеціальні методи внутрішнього аудиту можна поділити на такі групи:

- а) органолептичні – інвентаризація, спостереження, обстеження, експертиза, фактичне вивчення операцій та процесів;
- б) розрахунково-аналітичні – економіко-статистичні, економіко-математичні методи, методи теорії ймовірностей, математичної статистики, економічної кібернетики, дослідження операцій, теорії оптимальних процесів, економетричні методи тощо;
- в) документальні – інформаційне моделювання, документальна перевірка, нормативно-правова перевірка;
- г) узагальнення і реалізації результатів внутрішнього аудиту – вивчення по суті, оцінка, документування результатів, прийняття рішень за результатами і контроль прийнятих рішень. Так, органолептична група спеціальних методів

внутрішнього аудиту використовуватиметься під час виявлення і з'ясування фактичного стану досліджуваних об'єктів. Наприклад, під час інвентаризації з'ясуватиметься фактична наявність товарно-матеріальних цінностей, коштів та їх відповідність даним обліку. Спостереження дозволяє чітко визначити спосіб виконання певних операцій і процедур безпосередньо під наглядом аудитора. Під час обстеження вивчаються окремі аспекти функціонування підприємства. До групи розрахунково-аналітичних методів внутрішнього аудиту належать емпіричні методи та методи, що частково запозичені з інших наук, – теорії ймовірності, економетрики, статистики, математичного аналізу тощо. За допомогою цієї групи методів у процесі комплексного дослідження визначаються існуючі залежності, вплив окремих факторів на загальні показники, типові риси досліджуваної сукупності явищ або процесів тощо. Результати застосування цієї групи методів використовуються під час оцінки отриманих аудитором доказів при підведенні підсумків перевірки і формулюванні висновку. Документальні методи засновані на всебічному вивченні документів – перевірці їх за формою і змістом, логікою відтворення інформації, якістю її подання, відповідністю чинним нормативним актам тощо. Приміром, нормативно-правовий метод, що входить до цієї групи методів, полягає у контролі дотримання нормативно-правових актів, які регулюють діяльність підприємства (наявність і відповідність сертифікатів, ліцензій, договорів, контрактів тощо). Група спеціальних методів узагальнення і реалізації результатів внутрішнього аудиту відображає його специфіку як виду фінансового контролю.

До проблемних аспектів внутрішнього аудиту слід віднести: недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю; неефективність діючої нормативно-правової бази в питанні внутрішнього аудиту; брак достатнього досвіду аудиторської діяльності; недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів; відсутність типових форм документів з аудиту в цілому та внутрішнього аудиту тощо [22,с.35].

Отже, до основних проблем розвитку внутрішнього аудиту в Україні слід віднести насамперед недостатнє нормативне та методологічне забезпечення, що

спричиняє полеміку в самих принципах, методах, методології та процедурах внутрішнього аудиту. Також не слід забувати і про відсутність внутрішніх розробок щодо організації та методики внутрішнього аудиту на підприємстві. Отже, можна виділити такі напрями вдосконалення внутрішнього аудиту в Україні [43,с.198]: створення професії «внутрішній аудитор» і розвиток відповідного інституту; формування зацікавленості та необхідності розвитку даної професії як на рівні держави, так і на рівні підприємств різних галузей; розробка та вдосконалення нормативно-правового регулювання аудиту; формування організаційної структури служб внутрішнього аудиту; розробка організаційно-технологічних схем та процедур проведення внутрішнього аудиту; вдосконалення методології проведення внутрішнього аудиту; здійснення професійної підготовки фахівців з внутрішнього аудиту тощо. Розглянувши вищенаведені проблеми та напрями вдосконалення аудиту в Україні, на мою думку, внутрішній аудит є важливим фактором в підприємницькій діяльності та інших фінансових установах, організаціях. Адже він забезпечує реальний контроль у процесі діяльності, цілісність усієї системи, збалансованість, і найголовніше контроль за співробітниками. На даний момент, внутрішній аудит немає досконалого методологічного забезпечення та загалом нормативно-правового регулювання, за рахунок того, що в країні протягом тривалого часу нестабільна як економічна так і політична ситуація. Також шляхом вдосконалення внутрішнього аудиту може послугувати досвід провідних зарубіжних країн.

3.3. Узагальнення та реалізація результатів внутрішнього аудиту виробничого підприємства

Для внутрішнього аудиту поки що не розроблені форми звітності, узагальнення результатів перевірки. Звіти внутрішніх аудиторів повинні складатися за формою, розробленою безпосередньо в організації.

Вони мають включати:

- 1) перелік виявлених відхилень;
 - 2) перелік обставин, за яких ці відхилення були виявлені;
 - 3) оцінку виявлених відхилень з точки зору їх впливу на підприємство;
 - 4) рекомендації по можливому виправленню даних відхилень;
 - 5) оцінку даних рекомендацій у плані їх можливого впливу на організацію;
 - 6) конструктивні пропозиції (за їх наявності) щодо удосконалення різних аспектів функціонування організації, що мають відношення до зробленої роботи.
- Підсумкові документи внутрішнього аудиту, як правило повинні мати 3 частини: вступна, аналітична та підсумкова частини.

Аналітична частина звіту містить систематизований виклад та обґрунтування аудиторського підходу до проведення аудиту, встановлення аудиторського ризику, обґрунтування вибору об'єктів перевірки. У даній частині документа наводиться підтвердження фактів порушень та недоліків у роботі, здійснених посадовими особами та виявлених у ході перевірки, або на те, що порушень не було встановлено, розкриття пов'язаних з цими фактами обставин, що мають значення для ухвалення правильного рішення за результатами перевірки. Висвітлюються також досягнення підприємства, позитивні результати діяльності. За формою подання матеріалу спочатку висвітлюються суттєві зауваження, що мають змістовний характер для підрозділів та підприємства, а потім розкриваються зауваження за формою. Підсумкова частина звіту містить загальний висновок аудитора про стан бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю і звітності щодо об'єкта перевірки, а також пропозиції щодо усунення виявлених порушень. При складанні звіту внутрішнього аудитора викладаються найбільш суттєві порушення, що значно спотворюють звітність, робиться загальний висновок про ступінь достовірності звітності з вказівкою порушень, що знижують її достовірність або ставлять під сумнів. Думка внутрішнього аудитора

повинна бути підкріплена посиланнями на чинні законодавчі акти з розгорнутою аргументацією причин, що вплинули на висловлення ним такої думки. У документі повинно міститись посилання на документи підрозділу з визначенням розміру збитків, зловживань та порушень законодавства.

Узагальнення і викладення результатів аудиту в підсумкових документах здійснюється аудитором за даними записів у журналі аудитора, групування недоліків, погоджених з керівництвом підприємства. Письмова інформація внутрішнього аудитора заповнюється у двох примірниках, один з яких передається керівнику і головному бухгалтеру організації для ознайомлення, виявлення можливих заперечень і урегулювання спірних положень. Другий примірник використовується для написання звіту внутрішнього аудитора, після чого він передається в архів служби внутрішнього аудиту. Письмова інформація внутрішнього аудитора підписується всіма аудитором, які проводили перевірку, і керівником групи. Перевірка вважається закінченою, коли виявлені порушення усунені, а фінансово-господарська діяльність підрозділу, що перевіряється, забезпечує повний господарський розрахунок і раціональне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Виявлені в ході перевірки недоліки, які не потребують суттєвих змін в діяльності підрозділу, необхідно усунути у ході перевірки. Про їх усунення в процесі перевірки здійснюються відповідні записи у звіті. Якщо при перевірці виявлені серйозні порушення законодавства України і (або) інших нормативно-правових актів, нестачі, розкрадання грошових коштів або матеріальних цінностей, порушення податкового законодавства, які вимагають внесення змін у бухгалтерську звітність підприємства та відшкодування втрат (тобто є підстава для усунення від роботи винних посадових осіб і стягнення з них нанесеної шкоди), матеріали перевірок передаються в юридичний відділ підприємства. Останній дає правову оцінку записам в матеріалах перевірки і готує позовні документи для передачі до суду з метою відшкодування матеріальної шкоди.

Ефективність роботи підприємства багато в чому залежить від впровадження і правильної організації системи внутрішнього аудиту. Головні

переваги внутрішнього аудиту полягають у наступному: незначні витрати підприємства на його проведення порівняно із зовнішнім аудитом, можливість використання послуг внутрішнього аудиту в будь-який момент часу; глибокі знання фахівцями з внутрішнього аудиту ситуації на підприємстві, стилю роботи та управління, політики та культури; залучення через аудиторів для проведення контролю висококваліфікованих спеціалістів підрозділів підприємства; гарантії постійного дотримання вимог законодавства, стимулювання впровадження прогресивних нововведень тощо.

Таким чином, приходимо до висновку, що внутрішній аудит - організована в інтересах власників і регламентована внутрішніми документами система контролю над дотриманням установленого порядку ведення бухгалтерського обліку й надійності функціонування системи внутрішнього контролю. Незважаючи на проблемні питання, що стосуються проведення внутрішнього аудиту, саме даному виду контролю властива максимальна гнучкість, здатність швидкого виправлення помилок та удосконалення фінансово-господарської діяльності підприємства на рівні самого суб'єкта господарювання. Саме завдяки цим властивостям внутрішній аудит представляє цінність для подальшого економічного розвитку підприємства.

Належно організована робота внутрішнього аудиту, а особливо в умовах економічної кризи, спонукатиме працівників підприємства дотримуватися чинного законодавства та нормативних актів, а також розробленої підприємством політики, планів, внутрішніх правил та процедур вчасно виявляти та знижувати ризик непередбачених витрат чи втрати репутації підприємством.

Ефективний внутрішній аудит може знизити витрати компанії на зовнішній аудит, але не може скасувати необхідність зовнішнього аудиту для компанії. Також важливо врахувати, що не рекомендується користуватися послугами зовнішнього аудитора компанії для проведення внутрішніх аудитів, оскільки подібне поєднання може призвести до втрати принципу незалежності, що є одним із першорядних чинників у роботі зовнішнього аудитора.

На основі аналізу робіт сучасних вчених та вивчення світового досвіду можна виокремити такі принципи та вимоги щодо організації ефективної системи внутрішнього аудиту на підприємстві: надійність; динамічність; адаптивність; саморегуляція; постійність (постійне та ефективне функціонування системи внутрішнього аудиту дозволяє своєчасно виявляти випадки шахрайства, господарських порушень та інших відхилень від норм, що регулюють фінансово-господарську діяльність підприємства); безперервність розвитку та удосконалення системи внутрішнього аудиту.

Підвищенню ефективності діяльності підприємства може суттєво сприяти інтеграція внутрішнього аудиту з управлінським обліком та функціонально-вартісним аналізом, які спільно мають утворити систему дієвого корпоративного контролінгу, покликану вишукувати та мобілізувати резерви економії ресурсів, раціоналізацію технологічних процесів, зменшення собівартості та підвищення конкурентоспроможності продукції, товарів, робіт (послуг). Таким чином наступним проблемним аспектом внутрішнього аудиту є визначення його місця серед системи управління підприємством. Тобто підприємство не повинне розглядати внутрішній аудит як систему лише контролю з фіскальною метою, а як систему, що покликана знайти приховані резерви на підприємстві з метою покращення ефективності діяльності підприємства [26].

Не слід забувати і про такий аспект, як розробка методик внутрішнього аудиту, робочої документації тощо. Такі документи на підприємстві можна оформити у вигляді корпоративних стандартів, що значно полегшить роботу внутрішніх аудиторів та сприятиме усвідомленню управлінським складом підприємства тієї інформації, що надає аудит.

Суб'єктами внутрішнього аудиту виступають працівники підприємства, які здійснюють контрольні дії при виконанні покладених на них обов'язків або тільки на основі відповідних прав, а також спеціалісти, що приймають рішення про активи підприємства (превентивний контроль), спеціалісти бухгалтерського підрозділу на етапі оформлення та здійснення операції (превентивний та поточний контроль) та спеціалісти, які здійснюватимуть ретроспективний

контроль операцій та системи бухгалтерського обліку у розрізі аналітичних показників [26].

До проблемних аспектів внутрішнього аудиту слід віднести: недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю; неефективність діючої нормативно-правової бази в питанні внутрішнього аудиту; брак достатнього досвіду аудиторської діяльності; недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів; відсутність типових форм документів з аудиту в цілому та внутрішнього аудиту тощо [22].

Перераховані проблемні аспекти розвитку внутрішнього аудиту в Україні призводять до меншої ефективності здійснення внутрішнього аудиту на підприємстві та до недовіри щодо такої системи на підприємстві. Хоча із впровадженням внутрішнього аудиту підприємство має істотні переваги, зокрема: виявлення резервів засобів та джерел підприємства; розробка рекомендацій щодо удосконалення системи обліку на підприємстві, що в кінцевому випадку призведе до економії витрат; ефективна система внутрішнього аудиту на підприємстві значно підвищує інтерес інвесторів до таких підприємств.

Отже, до основних проблем розвитку внутрішнього аудиту в Україні слід віднести насамперед недостатнє нормативне та методологічне забезпечення, що спричиняє полеміку в самих принципах, методах, методології та процедурах внутрішнього аудиту. Також не слід забувати і про відсутність внутрішніх розробок щодо організації та методики внутрішнього аудиту на підприємстві.

Таким чином, першочерговим завданнями є: удосконалення законодавчого регулювання внутрішнього аудиту в Україні; визначення на методичному рівні принципів внутрішнього аудиту; подальша розробка і впровадження нормативів внутрішнього аудиту; поліпшення методики та організації внутрішнього аудиту, його якості та розробка оптимальної методики, питання аудиторської етики та інші. Вирішення таких проблем спрямоване на укріплення позицій та авторитету внутрішнього аудиту в Україні.

Висновки до розділу 3

Побудова належного внутрішнього аудиту неможлива без застосування інформаційних технологій. Поширення інформаційних технологій в аудиті принесло із собою масштабні революційні зміни. Безумовно, застосування комп'ютерів значно впливає на якість проведення контролю та ефективність аудиторських процедур. Однак слід мати на увазі, що контрольні функції автоматизуються найважче.

На даний момент можна визначити основні напрями вдосконалення внутрішнього аудиту в Україні:

1. створення професії «внутрішній аудитор» і розвиток відповідного інституту;
2. формування зацікавленості та необхідності розвитку цієї професії як на рівні держави, так і на рівні підприємств різних галузей;
3. розроблення та вдосконалення нормативно-правового регулювання аудиту;
4. формування організаційної структури служб внутрішнього аудиту;
5. розроблення організаційно-технологічних схем та процедур проведення внутрішнього аудиту;
6. вдосконалення методології проведення внутрішнього аудиту;
7. здійснення професійної підготовки фахівців із внутрішнього аудиту тощо.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У дипломній роботі здійснено комплексне вивчення організації та методики внутрішнього аудиту виробничого підприємства, що базувалося на вивченні нормативно-правової, методичної та наукової літератури, а також розроблено пропозиції вдосконалення. Результати дослідження, що проводилось на базі показників ТОВ «Зернопереробний комплекс», дають підстави для наступних висновків і пропозицій:

Відповідно до міжнародних стандартів внутрішнього аудиту (МСВА) внутрішній аудит – це діяльність з надання незалежних та об'єктивних гарантій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності організації. Проведений аналіз наукових праць провідних вчених, які досліджували сутність внутрішнього аудиту та його місце в системі управління підприємством вказує на те, що на сучасному етапі серед науковців немає єдиної точки зору. У наведених визначеннях сутність внутрішнього аудиту зводиться до незалежного контролю стосовно існуючих на підприємстві систем бухгалтерського обліку та здійснюваних операцій. Перевагою внутрішнього аудиту, на відміну від зовнішнього, є те, що він системний - складається з попереднього, поточного та наступного контролю, є безперервним, суцільним, що має дуже важливе значення для успішного функціонування підприємства.

Не зважаючи на те, що сьогодні в Україні стрімко розвивається внутрішній аудит, до цих пір не розроблено нормативної бази щодо регулювання даного питання, хоча на сьогодні абсолютно неврегульованими залишаються питання методичного та організаційного забезпечення внутрішнього аудиту. В Україні в якості національних стандартів аудиту з 2005 року застосовуються Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики. Окрім того, Інститутом внутрішніх аудиторів розроблено Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту, які представляють собою набір критеріїв, якими слід керуватись внутрішнім аудиторам при виконанні своїх обов'язків. Зважаючи на добровільний порядок

впровадження внутрішнього аудиту, немає сенсу в затвердженні державного регулювання внутрішнього аудиту, тому доцільно використовувати Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту.

Під час вибору форми організації системи внутрішнього аудиту зарубіжні практики залежно від потреб керівництва та інших чинників рекомендують використовувати такі варіанти: – створення відділу внутрішнього аудиту як невід’ємного елемента організаційної структури підприємства; – укладання угоди на здійснення послуг з внутрішнього аудиту із незалежними компаніями; – стратегічне партнерство. При створенні служби внутрішнього аудиту необхідно враховувати існування на підприємстві інших контрольних структур та їх функціональні обов’язки. Необхідно уникати дублювання функцій, що здійснюються іншими підрозділами. Статут СВА формується відповідним наказом про створення певних організаційних заходів (наказ керівника підприємства про створення СВА, розробка положення з організації на підприємстві СВА, затвердження положення про службу керівником підприємства та ін.)

Процедури внутрішнього аудиту відрізняються від зовнішнього. Основна особливість полягає у тому, що внутрішній аудит проводиться на безперервній основі, тому є можливість застосувати не вибіркові, а суцільний метод документальної перевірки, власний модуль у складі програмного забезпечення тощо. Для проведення внутрішнього аудиту необхідно пройти три етапи контролю:

- 1) попередній - до здійснення господарських операцій, на етапі ухвалення рішень;
- 2) поточний - під час здійснення господарських операцій, на етапі формування документів, бухгалтерських проведення, здійснення розрахунків і нарахувань;
- 3) наступний - після їх вчинення, підтвердження достовірності фінансової звітності.

Для внутрішнього аудиту поки що не розроблені власні форми звітності для узагальнення результатів перевірки. Проте не можна механічно використовувати ті форми звітності, які застосовуються у вітчизняній практиці зовнішнього аудиту, ревізії. Звіти внутрішніх аудиторів повинні складатися за формою, розробленою безпосередньо в організації. Вони мають включати: – перелік виявлених відхилень; – перелік обставин, за яких ці відхилення були виявлені; – оцінку виявлених відхилень з точки зору їх впливу на організацію; – рекомендації по можливому виправленню даних відхилень; – оцінку даних рекомендацій у плані їх можливого впливу на організацію; – конструктивні пропозиції (за їх наявності) щодо удосконалення різних аспектів функціонування організації, що мають відношення до зробленої роботи. Проведені перевірки групуються і систематизуються у журналі служби внутрішнього аудиту. При узагальненні результатів складають окремі зведені документи, наприклад, відомості вибіркової інвентаризації об'єктів обліку, акти ревізії аудиту діяльності підприємства, обстеження місць зберігання цінностей. Перевірка вважається закінченою, коли виявлені порушення усунені.

Внутрішній аудитор відповідає за виявлення шахрайства та непомічених чи не виправлених помилок. Усі помилки в звітності належать до одного з видів: відсутність ведення обліку; помилки у повноті відображення операцій; помилки в обґрунтуванні відображених операцій; помилки у періодизації; помилки у записах; помилки в оцінці; помилки, які повторюються; помилки, пов'язані з необізнаністю з певних питань податкового законодавства. Якщо помилки працівники припускаються у зв'язку з неуважністю, перенавантаженням, то виникнення шахрайства пов'язане з зовсім іншими причинами. Існування служби внутрішнього аудиту забезпечує профілактику правопорушень щодо попередження крадіжок та зловживань на підприємстві. З цією метою внутрішнім аудиторам доцільно розробити для підприємства комплекс заходів, враховуючи специфіку підприємства та його „зон ризику”.

На кожному підприємстві використовуються свої методи аналізу та оцінювання економічної ситуації. Також існує й своя думка про шляхи пошуку її

поліпшення. Тому досить важко створити типову систему комп'ютеризації внутрішнього аудиту. Виходячи з того, що основними функціями внутрішнього аудиту є контрольна-ревізійна та консультативно-прогнозна, функціональні задачі, які потрібно автоматизувати, можна розподілити на два комплекси: документація та консультування.

Провівши вибірковий внутрішній аудит фінансової звітності ТОВ «Зернопереробний комплекс» можна зробити висновок, що виробниче підприємство не має загрози для безперервної діяльності. Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства. Для подальшого розвитку внутрішнього контролю, який забезпечить якість діяльності підприємства, впровадження нових ідей, технологій та маркетингових рішень, необхідно створити на підприємстві ТОВ «Зернопереробний комплекс» посаду внутрішнього аудитора. Таким чином, керівництво ТОВ «Зернопереробний комплекс» забезпечить підприємство належним внутрішнім контролем, компетентною та достовірною думкою внутрішнього аудитора, який, в свою чергу, буде робити все можливе для зменшення відхилень, помилок, шахрайства в діяльності підприємства та забезпечить процвітання підприємства в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н.С. Внутрішній аудит в Україні: сутність, проблеми розвитку та шляхи їх усунення / Н.С. Акімова, Т.А. Наумова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2012. – Вип. 1(1). – С. 121–128 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1(1)_19).
2. Аудит : [учебник для вузов] / Под ред. проф. В.И. Подольского ; 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ: ДАНА, 2000. – 655 с.
3. Барановська В.Г. До питання організації внутрішнього аудиту / В.Г. Барановська // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2013. – № 3(68). – С. 243–247.
4. Бардаш С.В. Економічний контроль в Україні: системний підхід : монографія / С.В. Бардаш . – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2010. – 656 с.
5. Беренда Н.І. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах України / Н.І. Беренда, Н.І. Дьякова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка» – 2015. – Вип. 1(45). – Т. 1. – С. 242–245.
6. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: [Підручник для студентів вищих навчальних закладів] / Білуха М.Т., Дмитренко М.Г., Микитенко Т.В. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. - К.: Українська академія оригінальних ідей, 2006. - 888 с.
7. Бодюк А.В. Методологічні та нормативно-правові аспекти аудиту підприємницької діяльності: [монографія] / А.В. Бодюк. - К.: Кондор, 2009. – 356 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Аудит: [підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів] / Ф.Ф. Бутинець – [2-е вид., перероб. та доп.]. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 672 с.
9. Гуляєва Д. О. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві / Д. О. Гуляєва // Управління розвитком. - 2011. - № 2(99). - С. 34-36.

10. Гуцаленко Л.В. Сутність та функції внутрішнього аудиту на підприємствах України / Гуцаленко Л.В. // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – № 3. – С. 34-39
11. Гушко С. В. Економічні основи діяльності проведення аудиту діяльності промислових підприємств : [монографія] / С. В. Гушко. – Кривий Ріг : КЕІ, 2007. – 272 с.
12. Долбнєва Д.В. Внутрішній аудит як невід’ємна складова механізму забезпечення розвитку підприємства в сучасних умовах / Д.В. Долбнєва // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 5. – С. 33–37
13. Дорош Н.І. Сутність та призначення внутрішнього аудиту / Н.І. Дорош // Вісник ЖДТУ. – 2006. – № 1(35). – С. 41-46.
14. Журавлева Д.Г. Внутрішній аудит: необхідність впровадження в сучасних умовах / Д.Г. Журавлева // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Майбутнє – аудит”. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2008. – С. 270–271.
15. Каліцінська К.О. Роль внутрішнього аудиту в системі економічної безпеки підприємства // Серія: Економіка та підприємництво, 2011. – №3–с.136.
16. Каменська Т. Основні напрями діяльності внутрішнього аудиту в системі управління / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 7. – С. 40–43.
17. Каменська Т. Ризик-орієнтований характер сучасного внутрішнього аудиту / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 6. - С. 49-53.
18. Каменська Т.О. Внутрішній аудит: методологія та організація : автореф. дис. ... д.е.н. : спец. 08.00.09 / Т.О. Каменська. – К., 2011. – 42 с.
19. Касаткін С. Огляд стандартів внутрішнього аудиту / С. Касаткін // Головбух. – 2008. - № 58. – С. 41-46.
20. Кириленко Ю. Б. Внутрішній аудит в системі управління підприємством / Ю. Б. Кириленко // Управління розвитком. - 2011. - № 2(99). - С. 54-56.

21. Коблянська Г.Ю. Оцінка ефективності функціонування служби внутрішнього аудиту / Г.Ю. Коблянська, М.О.Вовк // Облік і фінанси АПК. – 2011.–Вип.2. –С. 77 – 81.
22. Кравченко В.В. Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в сучасних умовах господарювання // Наукові праці КНТЕУ. Економічні науки – 2010. – № 17. - С. 32-35.
23. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: [Навчальний посібник] / Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. – [2-е вид.]. – К.: Каравелла, 2005. – 560 с.
24. Майданевич Ю. П. Проблеми організації внутрішнього аудиту на підприємствах / Ю. П. Майданевич // Міжнародний збірник наукових праць. – 2009. – № 1. –С. 250.
25. Макаренко А.П. Удосконалення виробничих витрат на промислових підприємствах / А.П. Макаренко, С.А. Рамазанова // Економіка та держава Науково-практичний журнал – 2018 р. - № 1.
26. Макеева О. Перспективи розвитку внутрішнього аудиту в Україні // Економіст. – 2010. – №6. – С. 54-57.
27. Маліков В.В. Внутрішній аудит: аналіз проблематика та організація на підприємстві / В.В. Маліков // Проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 147–152.
28. Марченко Д. М. Удосконалення організації внутрішнього фінансового контролю підприємств / Д. М. Марченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2. – С. 163-171.
29. Міжнародний стандарт аудиту 610 "Розгляд роботи внутрішнього аудиту" // Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: видання 2004 року. Переклад з англійської мови. Нормативне виробничо-практичне видання / ред. Н.І. Гаєвська та ін.; пер.: О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, О.В. Гик. - К.: Аудиторська палата України, 2004. – 1028 с.
30. Міжнародні стандарти аудиту та Кодекс професійної етики бухгалтерів і Економіка підприємства Вісник економіки транспорту і промисловості №

- 62, 2018 204 аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/document/81073/D6.pdf>.
- 31.Пантелєєв В. П. Внутрішній аудит / В. П. Пантелєєв, М. Д. Корінько. – К. : Держ. акад. статистики обліку та аудиту Держ. комітету Статистики України, 2006. – 140 с.
32. Пантелєєв В.П. Аудит: [навчальний посібник] / В.П. Пантелєєв. - К.: Видавничий дім "Професіонал", 2008. – 400 с.
33. Петрик О.А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: [навчальний посібник] / Петрик О.А., Савченко В.Л., Свідерський Д.Є. / за заг. ред. О.А. Петрик. - К.: КНЕУ, 2008. – 482 с.
- 34.Петрів М. В. Оцінка необхідності внутрішнього аудиту на підприємствах України / М. В. Петрів // Управління розвитком. - 2011. - № 2(99). - С. 87-88.
- 35.Подмешальська Ю.В. Оцінка якості обліку в аудиті / Ю.В. Подмешальська // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». – 2011. – Вип. 5(4). – С. 265–270.
- 36.Подолянчук О.А. Значення внутрішнього аудиту в системі контролю сільськогосподарського підприємства / О.А. Подолянчук // Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету. – 2010. – Вип. 6. – С. 479–481.
37. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення внутрішнього аудиту фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27.09.2005 р. № 4660: [Електронний ресурс].
38. Пшенична А.Ж. Аудит: [навчальний посібник] / А.Ж. Пшенична - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v4660486-05>
39. Рудницький В.С. Внутрішній аудит: методологія, організація: [монографія] / В.С. Рудницький. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 103 с.
- 40.Соколов Б. Организация служб внутреннего аудита / Соколов Б. // Аудит и налогообложение. – 2009. - № 1. – с. 38-41.

41. Сопко В.В. Організація і методика проведення аудиту: [навч-практ. посібн.] / Сопко В.В. – 2-ге вид., перер. та доповн. – К.: ВД "Професіонал", - 2006, - 576 с.
42. Стельмах Л. Організація служби внутрішнього аудиту в АТ / Стельмах Л. // Справочник економіста. – 2009. - № 7. – с. 13-23.
43. Стригаль Л.С., Кириченко О.В. Напрями вдосконалення внутрішнього аудиту на підприємствах України // Вісник Національного технічного університету „ Харківський політехнічний інститут ”. Збірник наукових праць. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ „ХПІ”. – 2013. – № 67(1040). – 198 с.
44. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту : [підручник] / Усач Б. Ф., Душко З. О., Колос М. М. – К. : Вид-во «Знання», 2006. – 295 с.
45. Філозоп О.В. Організація процесу внутрішнього аудиту на підприємстві / О.В.Філозоп // Міжнародний збірник наукових праць. – 2009. – №1.
46. Філозоп О.В. Розвиток внутрішнього аудиту в Україні: організація і методика : автореф. дис. ... к.е.н. : спец. 08.00.09 / О.В. Філозоп. – Житомир., 2010. – 20 с.
47. Чакалова Н.С. Розробка робочих документів для проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на промислових підприємствах / Н.С. Чакалова // Агросвіт, 2018. - № 22. – С. 81-90.
48. Чуєнков А.Є. Сутність та організація процесу внутрішнього аудиту / А.Є. Чуєнков // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2010. – № 7-8. – С. 58-62.
49. Шишкин В.Ю. Аудит и финансовый контроль / В.Ю. Шишкин // Главбух. – 2008. – № 3. – С. 17–24.
50. Яценко В. М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення // Фінанси, бухгалтерський облік і аудит. – 2016.

Динаміка основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Зернопереробний комплекс»

Показники	2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.		2018 р.		2015/2014р.		2016/2015 р.		2017/2016 р.		2018/2017 р.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Чистий дохід від реаліз. продук.	29416,7	27367,6	32279,3	40932,2	60155,3	-2049,1	-6,97	4911,7	17,95	8652,9	26,81	19223,1	46,96					
Собівартість реалізованої продукції	27774,8	25011,1	30277,9	36485,5	56367,9	-2763,7	-9,95	5266,8	21,06	6207,6	20,50	19882,4	54,49					
Інші опер. дох.	-	9,0	-	202,1	-	9,0	-	-	-	202,1	-	-	-					
Інші операційні витрати	1024,1	2022,0	1542,7	2507,6	1793,0	997,9	97,44	-479,3	-23,70	964,9	62,55	-714,6	-28,50					
Інші доходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Інші витрати	103,3	193,9	290,2	286,3	196,2	90,6	87,71	96,3	49,66	-3,9	-1,34	-90,1	-31,47					
Фін. результ. до оподат.	514,5	149,6	168,5	1854,9	1798,2	-364,9	-70,92	18,9	12,63	1686,4	1000,83	-56,7	-3,06					
Податок на прибуток	197,4	41,0	126,4	441,6	321,7	-156,4	-79,23	85,4	208,29	315,2	249,37	-119,9	-27,15					
Чистий прибуток (збиток)	317,1	108,6	42,1	1413,3	1476,5	-208,5	-65,75	-66,5	-61,23	1371,2	3257	63,2	4,47					

Додаток Б

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2015	1	01
Підприємство <u>ТОВ "Зернопереробний комплекс"</u>	за ЄДРПОУ	33729113		
Територія _____	за КОАТУУ	321060000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Переробка с/х продукції</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб _____		40		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон _____		вул. Красовського, 18-а, м. Бровари, 07400		

1. Баланс
на 31 Грудня
2014р.

Форма №1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	430,5	653,9
первісна вартість	1011	702	1073,1
знос	1012	(271,5)	(419,2)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	430,5	653,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1431,8	2571
у тому числі готова продукція	1103	683,3	928,4
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3700,3	2888,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		130,9

Продовження додатку Б

у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	22,6	18,5
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	44,2	0,5
Витрати майбутніх періодів	1170	1,8	1,6
Інші оборотні активи	1190	0,1	0,2
Усього за розділом II	1195	5200,8	5611
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5631,3	6264,9

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3901,7	4218,8
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	4091,7	4408,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	724,9	916,5
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	675,4	901,3
розрахунками з бюджетом	1620	97,8	
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	12,5	11,1
розрахунками з оплати праці	1630	19,3	19,7
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	9,7	7,5
Усього за розділом III	1695	814,7	939,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5631,3	6264,9

2. Звіт про фінансові результати
За 2014 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	29416,7	30223,1
Інші операційні доходи	2120		6,5
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	29416,7	30229,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(27774,8)	(28599,3)
Інші операційні витрати	2180	(1024,1)	(533,8)
Інші витрати	2270	(103,3)	(55,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(28902,2)	(29188,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	514,5	1041,1
Податок на прибуток	2300	(197,4)	(157,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	317,1	884

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Грав'яно
Р.А.(ініціали,
прізвище)Борідченко
О.В.(ініціали,
прізвище)

Додаток В

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2016	1	01
Підприємство <u>ТОВ "Зернопереробний комплекс"</u>	за ЄДРПОУ	33729113		
Територія _____	за КОАТУУ	321060000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Переробка с/х продукції</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб <u>40</u>				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон <u>вул. Красовського, 18-а, м. Бровари, 07400</u>				

1. Баланс
на 31
Грудня 2015 р.

Форма №1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	653,9	498
первісна вартість	1011	1073,1	1103,5
знос	1012	(419,2)	(605,5)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	653,9	498
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2571	2001,8
у тому числі готова продукція	1103	928,4	558,2
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2888,3	3072,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	130,9	194,2

Продовження додатку В

у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18,5	0,1
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,5	95,8
Витрати майбутніх періодів	1170	1,6	2,3
Інші оборотні активи	1190	0,2	0,2
Усього за розділом II	1195	5611	5367,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	6264,9	5865,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4218,8	4327,4
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	4408,8	4517,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	916,5	372,4
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	901,3	884,7
розрахунками з бюджетом	1620		33,1
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	11,1	16,3
розрахунками з оплати праці	1630	19,7	32,3
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	7,5	9,1
Усього за розділом III	1695	939,6	975,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	6264,9	5865,3

Продовження додатку В

2. Звіт про фінансові результати
за 2015 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27367,6	29416,7
Інші операційні доходи	2120	9	
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	27376,6	29416,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(25011,1)	(27774,8)
Інші операційні витрати	2180	(2022)	(1024,1)
Інші витрати	2270	(193,9)	(103,3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(27227)	(28902,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	149,6	514,5
Податок на прибуток	2300	(41)	(197,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	108,6	317,1

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Трав'янюк
Р.А.(ініціали,
прізвище)Борідченко
О.В.(ініціали,
прізвище)

Додаток Г

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2017	1	01
Підприємство	<u>ТОВ "Зернопереробний комплекс"</u>	за ЄДРПОУ	33729113		
Територія	_____	за КОАТУУ	321060000		
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	<u>Переробка с/х продукції</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб	<u>41</u>				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	<u>вул. Красовського, 18-а, м. Бровари, 07400</u>				

1. Баланс
на 31

Форма №1-м

Код за ДКУД

1801006

Грудня 20 16 р

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	498	330,9
первісна вартість	1011	1103,5	1121,1
знос	1012	(605,5)	(790,2)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	498	330,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	2001,8	1870,8
у тому числі готова продукція	1103	558,2	1196
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3072,9	3196,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	194,2	205

Продовження додатку Г

у тому числі з податку на прибуток	1136		205
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0,1	15,9
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	95,8	0,5
Витрати майбутніх періодів	1170	2,3	2
Інші оборотні активи	1190	0,2	5,9
Усього за розділом II	1195	5367,3	5296,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5865,3	5627,2

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4327,4	4369,5
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	4517,4	4559,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	372,4	244,3
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	884,7	780,5
розрахунками з бюджетом	1620	33,1	1,8
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	16,3	14
розрахунками з оплати праці	1630	32,3	22,9
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	9,1	4,2
Усього за розділом III	1695	975,5	823,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5865,3	5627,2

Продовження додатку Г

2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32279,3	27367,6
Інші операційні доходи	2120		9
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	32279,3	27376,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(30277,9)	(25011,1)
Інші операційні витрати	2180	(1542,7)	(2022)
Інші витрати	2270	(290,2)	(193,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(32110,8)	(27227)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	168,5	149,6
Податок на прибуток	2300	(126,4)	(41)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	42,1	108,6

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Трав'янюк
Р.А.(ініціали,
прізвище)Борідченко
О.В.(ініціали,
прізвище)

Продовження додатку Д

у тому числі з податку на прибуток	1136	205	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15,9	2,3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,5	10,5
Витрати майбутніх періодів	1170	2	4,2
Інші оборотні активи	1190	5,9	1,4
Усього за розділом II	1195	5296,3	7883,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5627,2	8053,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4369,5	5782,8
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	4559,5	5972,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	244,3	642,7
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	780,5	1190
розрахунками з бюджетом	1620	1,8	206,6
у тому числі з податку на прибуток	1621		197,5
розрахунками зі страхування	1625	14	15,1
розрахунками з оплати праці	1630	22,9	25,3
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	4,2	1
Усього за розділом III	1695	823,4	1438
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	5627,2	8053,5

Продовження додатку Д

2. Звіт про фінансові результати
за 2017 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	40932,2	32279,3
Інші операційні доходи	2120	202,1	
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	41134,3	32279,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(36485,5)	(30277,9)
Інші операційні витрати	2180	(2507,6)	(1542,7)
Інші витрати	2270	(286,3)	(290,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(39279,4)	(32110,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1854,9	168,5
Податок на прибуток	2300	(441,6)	(126,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1413,3	42,1

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Трав'янюк
Р.А.(ініціали,
прізвище)Борідченко
О.В.(ініціали,
прізвище)

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого
підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2019	1	01
Підприємство <u>ТОВ "Зернопереробний комплекс"</u>	за ЄДРПОУ	33729113		
Територія _____	за КОАТУУ	321060000		
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності <u>Переробка с/х продукції</u>	за КВЕД	10.61		
Середня кількість працівників, осіб _____		39		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон _____		вул. Красовського, 18-а, м. Бровари, 07400		

1. Баланс на 31 Грудня 20	Форма №1-м	Код за ДКУД	1801006
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	169,6	68,9
первісна вартість	1011	1125	1146,3
знос	1012	(955,4)	(1077,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	169,6	68,9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	5032,3	4047,7
у тому числі готова продукція	1103	3105,8	1052,2
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2831,1	3865,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2,1	52,3

Продовження додатку Е

у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2,3	19,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,5	0,9
Витрати майбутніх періодів	1170	4,2	8
Інші оборотні активи	1190	1,4	1,4
Усього за розділом II	1195	7883,9	7995,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	8053,5	8064

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190	190
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5782,8	7259,3
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	5972,8	7449,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	642,7	137
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1190	326,8
розрахунками з бюджетом	1620	206,6	99,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	197,5	93
розрахунками зі страхування	1625	15,1	11,6
розрахунками з оплати праці	1630	25,3	36,7
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1	2,7
Усього за розділом III	1695	1438	477,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	8053,5	8064

Продовження додатку Е

2. Звіт про фінансові результати
за 2018 р

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	60155,3	40932,2
Інші операційні доходи	2120		202,1
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	60155,3	41134,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(56367,9)	(36485,5)
Інші операційні витрати	2180	(1793)	(2507,6)
Інші витрати	2270	(196,2)	(286,3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(58357,1)	(39279,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1798,2	1854,9
Податок на прибуток	2300	(321,7)	(441,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1476,5	1413,3

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Трав'янюк
Р.А.(ініціали,
прізвище)Борідченко
О.В.(ініціали,
прізвище)

Аудиторський звіт внутрішнього аудитора

Звіт щодо фінансової звітності
ТОВ «Зернопереробний комплекс»

код ЄДРПОУ 33729113

що зареєстроване за адресою:

07400, Київська область, м. Бровари, вул. Красовського, 18а.

станом на 31.12.2018 р.

Товариство є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в банках, печатки та штампи зі своїм найменуванням. У своїй діяльності керується чинним законодавством, іншими внутрішніми нормативними документами, рішеннями. Станом на 31.12.2018 р. відокремлених підрозділів немає.

Аудитору надано до перевірки фінансову звітність підприємства:

- Баланс (Форма № 1-м) за 2014-2018 роки.
- Звіт про фінансові результати (Форма № 2-м) за 2014-2018 роки.

Перевірка фінансово-господарської діяльності ТОВ «Зернопереробний комплекс» здійснена вибіркоким методом. В ході перевірки внутрішній аудитор дійшов висновку надати виробничому підприємству ТОВ «Зернопереробний комплекс» умовно-позитивний висновок про те, що ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в основному здійснювалось відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», крім окремих незначних порушень, зазначених у відповідних розділах аудиторського звіту. Порушень, які б негативно вплинули на ефективність використання та збереження майна, не виявлено.

Протягом періоду, що підлягав аудиту, встановлено, що у фінансовій звітності відсутні суттєві помилки. Дослідження здійснювались шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності, а також оцінка відповідності застосування принципів обліку нормативним вимогам, щодо організації бухгалтерського обліку і звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки.

У зв'язку з тим, що не було передбачено проведення заглибленого аналізу якості ведення податкового обліку, аудитор не виключає, що подальшою податковою перевіркою можуть бути виявлені незначні викривлення.

Дана річна звітність не включає причини, які мали б місце, якби ТОВ «Зернопереробний комплекс» був не в змозі продовжувати свою діяльність в майбутньому. Отримані аудитором дані є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для кваліфікаційної думки протягом наступних перевірок.

Перевірка іншої фінансової інформації проводилась вибірково. Для отримання розуміння наявності суттєвої невідповідності або викривлення фактів між іншою інформацією та перевіреною аудитором фінансовою звітністю виконувались запити до персоналу підприємства та аналітичні процедури. Суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту та іншою інформацією звітності не встановлено.

Розглянувши стан внутрішнього контролю ТОВ «Зернопереробний комплекс» аудитором було зазначено, що:

- система внутрішнього контролю спрямована на упередження, виявлення і виправлення суттєвих помилок, забезпечення захисту і збереження активів, повноти і точності облікової документації;
- бухгалтерський контроль забезпечує збереження активів Товариства, достовірність звітності та включає попередній, первинний (поточний) і подальший контроль;
- керівництво Товариства в повній мірі розуміє перспективу розвитку внутрішнього аудиту, його значимість та важливість.